

Erdélyi Híradó

Szombaton, Június' 19-dikén ($\frac{6}{19}$) 1830

Columbia—Portugallia—Spanyolország—Nagybritannia—Frantziaország—Burkusország
Olaszország—Törökország—Nzti. Társalkodó 25-dik Szám.

Columbia

A' Timesben található az itt követő, carracasi levelet, apr. 1-sőjéről: ár most bizonyos, hogy a' contribución, mellyet itt, a' Paez-felekezet fel a-t szedni, és a' miből oly' nagy lármát ááltak, nem több 12,000 dollárnál. De g annál is, gyűlöletes és erőszakos eszközhöz kellett nyúlni. A' szegény alák (önkéntígérők) reggeltől-fogva éj-1 óráig a' szalába rekesztettek. Ebből már szépen kiszül az adó' önként-ség, és a' nagy buzgóság, mellyel általján a' Paez' elmerajzaihoz viseltetnek. Ezen eszközök által hajtották végre az a' átalás' eredetírását! Nints a' népnek ah-ly különös hajlandósága, és ez, a' ma-ny következeiseiben oly' fontos lépés, tsak mely követ-fűvő emberek' végzése, kik mely gyenge fejüeket megijjeszteni és a' irássokat belöllök kifatsarni tudták. E-ly ide érkezett Kurír, jelenti, hogy Vene-uelából Meridába küldődött minden onaság, saját Tisztjoure támodott, 's a' onák eloszlottak, mivel' a' Szabadító nem akarnak szolgálni. Sok város Tachirán innen, nem állott hozzá a' gotai országlószék ellen alá-írt eredet-íráshoz. — A' Bolívar' Követei, értekeztek Venezuelából hozzájuk küldött Bizto-kaik. Ezek, azt nyilatkoztatták-ki, hogy

ők meghatározták magokat az elválás-írást fenn-tartani; Venezuela, akarmibe ke-rüljön, független országlást akar, és az egyedülvaló kötőlék, mely azt mostan-tól-fogva Columbiával egyben tarthat-ja — a' foederatio (szövettség). Azon pil-lantatban, melyben a' Bolívar' jelenléte oly' szükséges volna, és midőn az ő' e-gész munkásságára szükség volna, kén-teleg a' fájdalom, magát minden igazi foglalatosságtól megvonni, — egy terhes betegség kényszeríti őtet a' nyugalom-ra. De mindazáltal, a' Congress buzgón folytatja saját dolgait. A' tartományoknak minden eredetírásait, mellyeknek más vég-tárgya volna, hogy-sem mint a' nép' szán-dékát a' legjobb országlásmód eránt, a' mit be kellene venni, a' köz-országlószék elébe-terjesztené, törvénytelennek, és a' jó-rendel 's principiumokkal, 's végre, a' nyilván tett Kötésekkel ellenkezőnek nyilatkoztatta az ki, mellyeket a' nem-zet azokkal kötött, kik az ő' független-séggeket megesmérték. Ezen hatalmas nyilatkoztatás mellett, mellyet a' jelen-ido' környületei kívánnak, folytatja a' Congress mindazáltal a' konstitútzioról szóló ér-tekezéseit, melynek fő-fundamentomai, egy-ido'vel ezelőtt, kihirdettettek. A' nem-zet, általjában nagyon hajlandó azt jó-kedvel elfogadni. Minden okos ember szép

reménységgel van az eránt: nem tsak egy-
gyezni láttatik az a' szabadság' gyöker-
értelmével, hanem azt hiszik, hogy min-
den politikai vélekedéseket is ismét egy-
gyesíthetne. Igyekeznek abban a' foedera-
lizmust és centralizmust, illő egyenlőség-
be tenni; 's a' localitásoknak minden füg-
getlenséget megígérnek, a' mit tsak central-
országlás alatt megtarthatni. A' Sucre Gen.
jelen nem-létében (ő az egyyk Biztos Vene-
zuelához), a' Congress' Elölülőséget J.
M. del Castellonak adták, ki a' Minister-
Tanács' Elölülője is: de minthogy az ő
elélbi foglalatossága ezen újjal meg nem
állható; tehát a' Ministeriumban követ-
kezőjévé tették Domingo Generált, a' kül-
ső Ministert.

Egy carthagennai levél mártz. 25-di-
kéről, ez is a' Timesben, azt mondja:
"Egynehány nappal ezelőtt, a' venezuelai
népkatonaságból 300 ember, által-ment
a' nemzeti hadsereghez 's oda-hagyták Pa-
ez-ot. A' Liberator gőzhajó, 600 embert
vinne Ocanna-ba; kik a' centrum' nagy
liadseregéhez rendeltettek. Számos vene-
zuelai polgárok az előkelő familiákból, je-
lentek itt meg, 's védelemért esedeztek.
— Egy Hirdetmény érkezett Paez Gene-
ráltól, melyben ő ígérete szerint a' Ve-
nezuelaiaknak, hogy kötelelességeit híven
akarja teljesíteni, azt mondja: "Ha a' be-
törő hatalom, szerentsétlenül, győzdel-
meskedne; hadd vegye az ő' elrendeltetett
diadalma' gyümölsét tsak az én' holt-tes-
temből; mert én elszántam magamat egy
oly' szomorú esetenél tovább nem élni.—Ki-
szabadult volt már egyszer az Absolon' díj-
jából—Bolivar' hallatlan nemes lelke által.

Portugallia

Lissabon, máj. 12. — Haza jött
D. Miguel a' zamorai vadászból, a' hol,
szokás szerint mindenféle ki tsapongásokat
követtek-el. Olyan borzasztó eseteket be-
szélnek éről a' vadászatról, hogy mi azt,

mivel' nem tudjuk bebizonyítani, nem
hordjuk elő. Az ilyen tudósítást bizvást
hazugságnak lehet tartani. — A' szeren-
tsétlen számkivetettek' tekintete, száno-
zásra méltó. Ambár a' St. János liniaha-
jón, mellyen azokat a' telepekre viszik, a'
hajó' népe és a' katonaság mellett legfel-
jebb 80 számkivetettet lehetne felrakni,
még is 160-t erőltettek ára fel, 's úgy é-
lire verték őket, hogy könnyen megfúlhat-
nak. Öreg, sebhelyekkel betérített Tisz-
tek és tiszteletre méltó Tisztviselők, idős
Papok, Kereskedők 'sat. kettesével bék-
jében egymáshoz ragasztva, asszonyok és
gyermek, kik az ő' férjeket 's apjakat kí-
sérlik, egymásra vannak tömve. Borzasz-
tó beszédet tesznek ezek az eddig volt ve-
lek-bánásról, a' mint velek a' St. Julián-
toronyban bántak és Tellez Jordao-tól
szenvedtek. — A' fő-városban és a' tar-
tományokban, naponként nevededik a'
nyomorúság. A' királyisták megsalatta-
tottaknak tartják magokat. Különösen gyö-
lölik az Anglusokat. — Tegnap', Falmouth-
ból jött egy kereskedő' hajó megérkezése
után, azt állították, hogy Anglia a' Ter-
ceirán felállott Igazgatóságot megesmér-
te volna. A' spanyol Követ félbe-szakasz-
totta foglalatosságait; de a' tzímer még ki-
van téve a' palotáján. A' pápai Nuncius
is minden politikai érdeklését elvonta a'
mi' Kabinétunktól. — A' mint találtuk,
úgy adtuk elő. De miért nints efféle az
ángl. Journalokban? — a' kik pedig leg-
sűrűbben leveleznek Portugalliával.

Spanyolország

A' Spanyolhatárról, máj. 20. — Ezen
hónap' 12-dikén híre terjedt Mádridban,
hogy a' spanyol Követ Lissabonban, visz-
sza-jött. Don Mig. még kevésbé mérsé-
kelte magát ő-eránta, mint az algieri Dey
a' frantzia Konzul eránt a' legyezővel.
Azomban, most már ismét úgy beszél-
nek, hogy a' dolog eligazítódott. — A' mi

zágloszékünk, jó-számú ágyúsokat és enőr-Tiszteket küld az algieri expedíciójhoz, Gerrero Gen. parantsolatja által. — A' büntető törvénykönyvet általuk végre, a' Királynak, megerősítést nyújtott. A' 'Törvény-tudomány' (Jurisprudentia) remekének tartják azt.

A' parantsolatok szerint ítéelve, melyeket az országlószer St. Sebastian' Kommandóhoz bocsátott, azt kellene hinni, hogy Spanyolország a' legnagyobb zűrtar' estéjét érte. Minden állás St. Sebastianban megkettőztetett, és oly' nagy számmal, mint háború' idején; a' kapuk bezárják esteli 8 órákor, 's az átközöket erőssen megvizsgálják és kikérlik. Egyszermind, mindenféle védelő készületeket tesznek. Navarrából megbízott szeméjjelet küldöttek Biscaya és Alava-felé, azt tudakozni, ha ez a' tartomány, megállapodott-e abban, hogy privilegiumát fegyveres kézzel védelembe hozza? Ebben az esetben, Navarra mellett akarná velek a' dolgot fogni, sőt még többet akar az országlószerrel viatkozásba kiállítani az őtet illető számban. Nem tudják mit feleltek nekik: de a' védelő készületekből ítélni, hiszem, hogy a' Ferdinand' serege' benyomulásával az északi tartományokba, az invázió el fog kezdődni. A' Király Don Carlos Infans, kész versengésbe gyözedtek azon, — ha a' Királynak van-e a' salí törvény' eltörlésére. Az Infans azt állítja, hogy ez az eltörlés, megátalodása az egész nemzetnek, az ő' szerjess jussainak és az ő' férfi gyermeknek. Igen beható esetek következhetnek abból Spanyolországban, midőn a' portugaliaknak elég dolgok van most Alentejoval, és nem elegyíthetik magokat a' politikánkba.

Nagy Británia

A' Courier, ezt mondja: "Persiából,

Bombay-n által-jött tudósítások jelentik, hogy a' fontos ügybaj, a' muszka Követ' meggyilkoltatása eránt, elvégeztetett. A' Shah' Ferman-jai hirdetik, hogy ő minden elkövetett, a' mit a' Muszka ezen átkozott gonosságért, mint elégtételt, kívántak. A' Fő-Pap, ki azon lázadás' főindítatója volt, számkivetetett a' tsászári Birodalomból; a' politzia' feje bezárattatott, és pénzre büntetett; 1500 személnél több, bastonnade-ot kapott (megpáltáztatott) és megjegyztetett. Elvágta a' fülöket és nyelveket, a' szerint, a' melyik mekkora bünt tselekedett. Sok száz ember pedig elszökött, hogy a' Shah' bosszúállását elkerülhesse.

A' Court-Journalban az itt következő nevezetességek vannak a' 12 esztendő Printzasszonyról, kinek elrendelése, az, hogy idővel Nagybr. Királynéja legyen: "Anglia szerentsésnek érzi magát, hogy Victoria Printzasszony, — a' nemzet reménye — egy, életidejéhez képest rendkívül jól nevelt szeméj. Beszéli az európai élő Nyelvek' nagyobb részén, könnyen és tisztán, a' deak nyelvben tapasztalása van, 's a' Mathesisben szembe-tünő előmenetelt tett. Rendkívül jó musikás is és járni szokta a' magánosok' concertjét, melyet tsaknem minden este tartanak a' Kensington palotában, melyben ő az anyjával a' Kenti Hitzgnével, megjelen. Kévs ember tudja azt, hogy Sachsen-Koburg Leopöld Printz, az ifjú Printzasszony' anyja' testvére, derék musikus, és igen jó éneklő. Gyakran meglátogatja ő a' fent említett concerteket. Az ő' idegenféle nevét, Victoria Alexandrine a' mi illeti, a' Times azt mondja, hogy a' Király nem egyszer jelentette ki kívánságát, hogy a' Printzasszony venni-fel az Ersébet nevet, mely az angl. fülnek kellemetesebben hangzik, és az angolításhoz és hajlandósághoz illőbb.

Egy Journál (miért nints neki neve?) egy hírt hoz-fel, hogy Bolivárt megégették volna. Egy fanatizált Olaszra gyanakodnak, a' Venezuélai felekezetből.

London, máj. 25. — A' Felsőházba vitt-be a' Cancellárius-Lord egy billt, a' tegnapi királyi Izenetnél-fogva, egy Biztosság' felállításá-végett, melynek Tagjai ára fognak megesküdni, hogy a' rájuk bízott békével, mely a' Király' neve' első betűt viseli, soha másképp' nem béjjeznek-meg semmiféle eredetirást, hanem csak ÖFge' és 5 Minister' jelen-létében. Ezt a' Stempelt mindég bizonyos kinevezendő szeméjkek fogják szoros gondviselés alatt tartani. De a' Király', valahányszor neki tettzik, maga is alá-írhattja a' nevét. Ezt a' billt máj. 27-dikén akarják másodsor felolvasni.

A' Court-Circular, jelenti máj. 27-dikén, hogy a' Király magához hívatta Clarence Hget, a' korona' első Örökösét, és meg is jelent tegnap Palotában Busby-Párkból, a' hol lakhelye van. Wellington Hg. is megjelent, szóbeli végzésre szerént; és, ezek ketten beszélgettek a' Királylyal. — A' görög tőkékkel (fondokkal, obligatiókkal) szemlélődők között rémulést szerzett a' Leopold Printz' lemondása. Már most, az a' kérdés — ki lessz a' görög Király: a' Morning Herald szerént, az Anglusok nem igen gondolnak vele, akarki legyen az, csak Augliával ne legyen egybe-kötetésben.

A' megholt Sir Rob. Peel, a' maga idősebb fijának (a' Ministernek) 12,000 font, második fijának 6000 ft., a' többi fijainak, egyenként, 5000 ft., leányainak pedig fejenként 1500 font Sterling esztendőnkénti jövedelmet hagyott. — Victoria Printzasszony tegnapelőtt (máj. 25) inneptette születése' napját, midőn a' 12 esztendőt betöltötte. — A' mi' Journalaink a' belga Király' második fiját kandidálják

Leopold Printz' Következőjének, a' görög fejedelmisékébe. — A' britannus 3 országban, 1829-ben, a' Journálokból az ország-lószék' számára bejött summa=678,178 font sterlinget teszen.

Frantziaország

Az Ellenkező Journalok nagy méreggel kelnek-ki, mint várni lehetett, az új Ministerium-változáson: mint már, a' Jour. des Debats így szól: "A' Tanács két Tagja, caractere' mérséklése által esméretes, úgy láttott, nyújtottak volna még egy legutolsó kezességet az erőszakoskodások és bolondságok ellen, a' melylyeket a' contra-revolutziosos műszerei tanátsolnak. Courvoisier Úr és Chabrol Gróf ezek. Soha-se vettük mi ezeket a' pujka-mérgüek helyett, kikhez ők az ő politikai sorsokat tsatolták. A' siralmas Ministeriumban, találkozott a' helyett egy más ember, annak legdühösebb és legvakabb egy Tagja, ki egyszersmind, a' legnagyobb elhajladoságot (antipathiat) serkentette-fel maga ellen. Ez a' férfi, Peyronnet Úr volt. Belső Ministernek tették őtet. Montbel Úr, gyávaságot hoz a' Finantziába, melyet a' köz-tanításnál kimutatott, és a' belső Ministerségnél is megvállott. Frantziaország' Választói! Jún. 25-dikára hittak össze benneteket, és a' konstitutzios Monárchia a' ti' kezetekben van. — A' Globe így kiált-fel: "A' Gonoszok! telke győzödelmeskedett! Egy ember, kinek a' nevét a' Frantziák nem említhetik hideg vérrel, — egy ember, ki a' maga' politikai pályáját azon kezdette, hogy 12 fejet a' Páirkamarából, követelt, — belső Minister! Az álló környületek között, Peyronnet Úr, rosszabb, még Labourdonnaye Úrnál is, 's annyira ment a' mi' dolgunk, hogy még az aug. 8-dikai Ministeriumot is sajnáljuk. Ez a' keserű sorsu változás, ez a' gonoszban előkapaszkodás, érezhető tsapás ez minden

os és hazaszerető embereken, 's nem
 unk érette semmi pótlást külömben,
 nt azon szerentsés behatásban, a' mely-
 et az efféle tudósítás és azon rend-
 abások, mellyek következni az újj vá-
 szásra kéntelenítettek. — A' National:
 Nem verjük a' fejünket a' falba azért,
 gy Peyronnet Úr belső Ministerré té-
 tett, Montbel Úr helyett: mert ha Mont-
 el Úrtól keveset tartottunk; úgy nem fé-
 nk Peyronnet Úrtól is igen sokat. Le-
 etlen hogy valamelyik közzülök a' Vá-
 sztók tüzet megijesztené vagy elnyom-
 a, kik az 1827-beli győzödelmek után
 'szánakozásra méltó Ministeriumon, két-
 nyira szaporodtak. — A' Journal du
 Commerce: "A' legnagyobb gondolatlan-
 ágot és vakmerőséget árúlja-el az, hogy
 ' koronának tanátsolhatták, a' belső Mi-
 nisterség' kormányozását Peyronnet Úr-
 ra bízni, a' választás' szombatján; 's a'
 Finantzia' vezetését egy olyan nagy újj
 embernek mint Montbel Úr, azon pillan-
 atban adni által, midőn a' kintstár oly
 igyes és tapasztalt kormányost kíván. —
 Az Universel ellenben: "Olyan férfiak'
 választása, mint az újj Ministerek, ként-
 elen a' korona' barátjainak a' remény-
 ségét megerősíteni, hogy ők végre, a'
 királyi főjust, a' revolutionnak minden gon-
 nosz szándékán fogják győzödelmeskedni
 látni. — A' Quotidienne: "A' megtörtént
 újj kineveztetésekre — nézve, teljes bizo-
 dalmunkat vetjük mi a' Király' böltses-
 ségére, 's nem kételkedünk, hogy ez a'
 változás, az aug. 8-dikai politika' gyö-
 kéértelmét, meg-jobban meg fogja erős-
 síteni. Talentom, bátorság, bölts és óvásti
 állhatatosság azok a' tulajdonságok, a' mely-
 lyeket mi, a' királyszék' bizodalomban-
 lételére 's Frantziaország' betsületére — néz-
 ve óhajunk."

Aix-i levelek szerint, Provence-ban,
 ebben a' városban ütnék-fel a' hadi-szál-

lívány' tartogatott osztálja' fő-szállását.
 Jún. 15-dikén várják az ide tartozó rege-
 menteket, a' Montesquiou-Fezensac Gen.-
 Helytartó' vezérlése alatt. Három brigá-
 dára lessz osztva, 5 Marechaux-de-Camp
 parantsolatja alatt. — Az Aviso de Tou-
 lon szerint, azt beszélték ottan, hogy a'
 constantine-i Bey Frantziaország mellé ál-
 lott volna. Ez, az algieri Dey által tett
 Gouverneurök között a' leghatalmasabb;
 's az ő' elpártolása által, tsak-nem egye-
 dül-magokra hagyódnának a' Törökök.
 Egy, az ő' Ágensei közzül, máj. 14-di-
 kén, a' touloni lazárethben volt. Ez a' Bey,
 a' ki nem Török, kegyelemtelenségébe
 esett volt már a' Deynek, ki az ő' párt-
 fogóját megölettette volt. Ezek a' környü-
 leték tehetnék ezt a' hírt valamennyire
 igazzá.

Páris, máj. 19. — Az Algier elleni
 hadiszállítvány nagyon nyugtalanítottja az
 ánglus Ministeriumot. Tudnivaló, hogy az
 ánglus hajó-osztály a' közép-tengeren, hat
 hét-ötta nagyon megnövekedett, és hogy
 a' Deynek, előkelő ánglus Házak, hibető,
 országlószékjek' helybe-hagyásával, sok
 hadi szükségeseket hordottak. Ere nem i-
 gyelve, a' mi' hadiszállítványunk nagy
 munkássággal foljtattatott, 's az ellenmon-
 dásokra, nem figyelmeztének. A' forog-
 fenn, hogy a' nemzet' meggyaláztatásáért
 bosszút-álljunk, 's egyszermind a' had-
 sereget a' mostani kormányozás' részére
 meguyerjük; a' mitől Frantziaországban
 utóbb is minden fog függeni. Azonkívül
 még, a' muszka-török háború' kimene-
 telei, valamint azon fogak' fejére, mely-
 lyet az áng. Ministerek annak foljása alatt
 kimutattak, a' tisztelet-parantsoló nim-
 bus-t (azon festett sűgárok, mellyekbe a'
 képvisők a' szent képet merítik), mely kü-
 lömben, az ő' ellenvetéseket és fenye-
 getődzéseket oly' foganatosá tette, elosz-
 latta, és az ángl. Kabinét' gyengeségét, fel-

fedezte. Polignac Hg. ugyan, azt ígérte volna, hogy Frantziaország semmit-sem tenne, a' mi más Hatalmaknak, tsak legkissebbé is kellemetlen lenne. Hanem, nem támoszkodván ára, hogy, akarmit tegyen vagy ne-tegyen is Frantziaország ezen össze-tululásokban (conjoncture), és mindég hasznokra némely, hasznok ellen más Hatalmaknak; hasonló ígéretek voltak a' muszka-török háború' kezdetén is: és, ha bár oly' mérséklettek voltak is a' feltételek az adriánápolji békénél a' győzödelmes' részéről; még is úgy-láttzik, hogy azok, koránt-sem feleltek-meg minden más Kabinétok' várakozásainak; sőt inkább, az ánglusnál, nagy tűnődést szerettek a' jövődökre-nézve. Azért is vélekednek Londonban úgy, hogy Algiernek megvétele, olyan következéseket vonhatna maga után, mellyek koránt-sem lennének hasznosok minden európai Hatalmaknak, még is utóljára, a' változtatás' lehetetlensége mellett, jóvá fog az hagyattathatni. — Egyéb eránt, bizonyos az, hogy az Algier ellen támosztott hadiszállítvány szembetünö fordulást szerzett Wellington Hg. és Polignac Htsg. között.

A' hadiszállítvány, az itt következő útmutatásokat is vette még: "A' kiszálás' pillantatja elérkezvén, valamint a' királyi, úgy a' szállításra fordított szállítóhajók is, ütközet-rendbe fognak állani, a' földi hadsereghez szabva. Tettek ugyan előkészületeket, hogy a' különböző seregek egymástól széjjel ne váljanak. De azomban megeshetik, hogy a' történetek és más környületek, felforgatják ezt a' planumot. A' Vezéreknek tehát mindent el kell követni, hogy széjjel szórt osztályait össze-szedjék. Nem szabad nekik addig megtámodólag munkálodni, valamig nints nekik módjok eggyesült tsoportban támodni-meg. Ha rend és fenyték az, a' mi a' seregek' fő-erejét teszi; mindenek

felett ez a' hadiszállítvány az, a' hol ez a' törvény legszükségesebb. Juthat ezekbe a' Tiszteknek, hogy ezen principium' nem-követése volt oka azon veszetnek, a' mellyet a' spanyol sereg 1775-ben maga' kárán tapasztalt. Soha-se kellene nekik elfelejteniek, hogy kötelességeiknek egykik része, az, katonáinak mustrát mutatni a' feltételtelen engedelmességre, és hogy a' hadiszállítvány' szerentsés kimenetele, eppen úgy függ az ő' okosságjoktól, valamint bátorságjoktól. Az a' touloni levél, mely ezeket beszéli, azt is mondja, hogy az Áfrikából jött egyéb tudósítások, igen kedvezők. Minthogy az ottani országlások egymással semmi politikai egybe-köttetésben nintsenek; tehát az Algier ellen tett készületek számba-se veszik.

A' burkus Staatszeitung ezt írja a' többek közt Londonból: "Ha valaha helyt talált ez a' példamondás — parturium montes etc. ugyan valóban *bebizonyosodott* az, O'Connel-en. Míg még ő a' Parlamentben nem ült; tsudákat ígért ő hogy mozdítani fog: de miolta ott ül, mit tsinál? — semmit. Az ő' meg nem gondolt buzgóságában, a' mint mindenhez szokott fogni, saját kívánságai ellen dolgozik ő, 's elidegeníti magától azokat, kik vele egykézre dolgozni, hajlandók vólnának; különösön ártott neki, az irlandi koronaprocurátor elleni magaviselete, a' kit gyalázatos törvénysértéssel vádolt, 's az Al-sóház' törvényszéke elébe idézte, a' hol szörnyü motskokat kellett neki kiállania, és tsak 12 Tag vólt az, kik a' Procurator ellen kért nyomozódást kívántak. Az ő' irlandi képviselétével tehát, nem igen meszse ballagott ő: de, nem is szükség', mert, valamint a' pártosság apránként elenyészik; az országnak akarmelyik Képviselője — nem felekezett — hanem az egész nép' Képviselőjének érzi magát. Minő hir-

len enyészik pedig-el a' pártossági lé-
k, bizonyítja az a' környület, hogy a'
orning-Journal, az a' Hiradó, mely (par-
cellence) a' protestantismus' dolgát vé-
elmezni mondogatta, és a' mely az ő'
yugtalan buzgóságában, még lázadást
prédikált, tegnap (máj. 15.) szakadt
égbe: mivel' nem találtatott már annyi
ultraprotestans, kik az ő' értelmek' mű-
terét életben megtarthatnák.

Az algjeri expeditio' foljása alatt, fog,
egalább kétszer hétiben, egy Journál ki-
önni Afrikában, ezen Vezeték alatt: Es-
afette d' Alger. Az első Szám a' kiszál-
ás' napjára van kihirdetve. Fő-Szerkesz-
etője, Merle Úr, a' Bourment Úr Ti-
oknokja.

Tudósítások jöttek Rio-Janeiróból,
nellyek szerint a' Tsászárné szerentsés e-
gységgel hír, terhes állapotjában; Leuch-
enberg Htzg. pedig, az ő' testvére, Eu-
rópába indúlt, haza-felé, mártz. 20-dikán.

Burkusország

Berlin, máj. 25. **BCA** politicusok
szemei mind Varsóra vannak függesztve,
a' hol a' lengyel-dolgokon kívül, más, kiterjedtebb hasznok is vannak kiterítve a'
nézésre. Úgy gondolják, hogy mindenféle
fontos határozások elő-vétethetnének itt,
mellyek felett különböző találgatások jár-
nak, mellyeknek a' fundamentumjokat és
álbatatosságjokat csak a' következés mutathattja - ki. Annyi talán igaz, hogy a'
habozások és bizonytalanságok, mellyeket
a' nagy politikai foglalatosságok' menete-
lében, most gyakrabban láttatnak észre-
venni, csak a' kétség' és szorongattatás'
állapotjából erednek, mely nyugoti eu-
rópai fő Státusokban uralkodik; az alatt
még a' keleti Európa, egy világos és meg-
határozott politikában, melyben, erő a'
kedvezéssel és engedelemmel van egyesít-
ve, nyilván és egyenlően marad. Úgyde
természeti az, hogy a' politicum systema,

mely ezen az oldalon, annyira boldogító
az egésznek, minden újj munkásság' vagy
gondoskodás' alkalmával, elébb, maga e-
rössíti-meg magát, és kötőlékjének szo-
rosabb össze-húzásáról gondoskodik. Fran-
tziországna, valamint ki-, úgy be-felé is
szembe-tünőbb mozgásai, és a', ha bár
tsak múlandó krisis, mely bizonyos eset-
ben Anglián megesik, megindíthatnak ú-
gyan egy előre vigyázó Politicát, hogy
magokat újjra bizonyossá tegyék saját ál-
lapotjokról. Egyéberánt, egész bizodalom-
mal feltehetni azt, hogy a' Sz. szövetség'
principiuma és kötele, tovább is megsért-
hetetlen marad.

Olaszország

Nápoljból írják máj. 8-dikán: Ó-k.
Magassága, a' Calabriai Htzg., az ország'
Gen.-Helytartója, parantsolatot vett az
Ő' Eges. Attyától I. Ferentztől, hogy az
imittamott fekvő nápolji tengeri erőt szed-
je-össze egyyüvé, hogy onnan osztán men-
jen-el Berberiába, mihelyt ott meghal-
ják, hogy a' frantziar hadsereg és a' ha-
jósereg Toulonból elvitorlázott. A' ná-
polji Kabinétnak ezen parantsolatjából
azt hozzák-ki, hogy I. Ferentz Király,
azon órában, midőn ő' X-dik Károlynak
vendége lessz, Ő'-legkeresztényebb Fgé-
nek magát, mint szövetségesét a' hábo-
rúban Algier ellen, be akarja mutatni.
Ez a' háládatos és nemes meghatározása
a' két Sicilia' Királynának, helybe-hagyást
talál itt a' köz-vélekedés előtt: az Ola-
szok és kivált a' Nápoljiak, régen sohaj-
toznak már azon piratafészek' elpusztí-
tására. Azon Végzések, mellyek a' nápol-
ji hajó-osztály' felkészítését parantsolják,
megegyeznek a' sárdinai hajó-osztály' el-
vitorlázásával, mely Genuából elment,
hogy a' sárdinai Király' nem-akarását
elő-segíttse a' Tunisi Bey által kívánt a-
dó' lefizetése eránt. A' Kereszténység,
mely a' barbarus státusok ellen oly' nagy

hadi erőt egyesülni szemlél, reményli, hogy a' közép-tenger végre, örökre meg fog tisztítani azon tengeri tolvajoktól."

Törökország

Konst. poljából írják máj. 10-dikén, hogy Görögországnak, bizonyos tekintetben, véghez ment emancipatiójával, még mind-
tsak van dolgok a' Követeknek, és a' Reis-Effendi naponként dolgozik ezeknek Tolmátsaival. A' török katonaság által elfoglalt, és Görögországhoz tartozandó szigetekből és várakból kiköltözés, mint Negroponte, Athene 'sat; valamint a' Portának vissza adandó és még most a' Görögök' kezén álló tartományok is, tárgya a' tanátskozásoknak, és nehezen is fog izetlenség nélkül végbe-menni.

A' Courier de Smyrna, máj. 1. napjáról, ezt írja: "A' Sultán, a' febr. 5-dikai protokollt minden feltétel nélkül bevette. Ezt a' tudósítást még azon héten tudtára adta a' frantzia Követ Konst. poljban, Rigny Admirálnak, egy különösen a' végett elküldött Tiszt által. A' mint a' bevételt a' Reis-Effendi a' 3 Hatalom' Követeinek tudokra adta, a' muszka Követ Ribeaupierre Úr azt nyilatkoztatta-ki, hogy ő, ezen esetre, a' maga' Fejedelmétől meghatalmasított, a' Portának, az ő fizetendő hadi-adójából 1 millió aranyat elengedni.— Capodistrias Gróf, kinek a' protokoll a' 5 Residens által adódott által, beküldötte Konst. poljba a' Követeknek a' maga' hozzá-állását, vagy is inkább, ő' teljes és egész alávetését a' Hatalmak' végzéseinek. — Így tehát már, vége volna Görögország' emancipatiója' hosszú versengésének, a' jul. 6-dikai Kötés' alá-író Kabinéjjeinek pártfogása alatt. — Ha a' Görögök, így szöll a' smyrnai Journalista, a' háládatosság' nagy adójával azon Fejedelmeknek, kik őket szerentsétlenséggekben segítették, tartoznak: kétségkívül a' Sultán' nevét is beteszik historia-

jokban az ő' jóltévőiknek nevek mellé. Az ő', most az igasság által megerősítettett fekvések, végetlenül halaszthatódhatott volna még azon nyakas megátalkodottság által, melynek más országokban példait találhatni, mellyek a' szerentsétlenségek és az idő' foljása által mindég nagyobb gyökeret vernek, ha az, a' kinek engednie kellene, kevéjebb mint okosabb. Ha az ottomani Souverainnál e' lett volna az eset, ha egy rossz tanáts a' megsértett Souverainitásról egy passiva szakmányt vert volna gondolatjába, melynek erejénél-fogva ő talán ezt mondotta volna: tegyék, de én nem állok rá; úgy, Görögország a' bizonytalanság' terhe alatt maradt volna; a' mi az ő' boldogsága' emelkedését még sokáig akadályoztathatta volna. E' szerént, úgy nézi az, az egész Európával együtt a' Mahmud' helybe-hagyását, mint jótéteményt, és az ő' jövőndő érdekléseiben Törökországgal meg fogja gondolni, hogy ez az engedés neki egy olyan Fejedelm-től eredt, ki már sokféle zálogát mutatta az erőnek és böltsességnek, — nagy részét, mint pl. ezt, kéntelenségből. Az ezen pillantatban uralkodó egyet-értés, rég-ideje már hogy tárgya a' mi kívánságunknak — ezt mondja a' smyrnai Journalista — és törekedésünknek; kedves köteleességünk is az nekünk, hogy annak tartóssága' megállapításán dolgozzunk. Mi, ezen tárgynak, egy külön-tzikkejt fogunk szentelni és némely elmélkedéseket, főképpen az új Status' határszéleiről, felhozni. Meg fogjuk akkor osztán azon feltételtelen szükségességet is, az új Souverain-Hertzegre nézve tenni, hogy Capodistrias Gróft ne hagyja a' foglalatosságok vezetőjének. Ezen két környületektől függ Görögország' jövőndője és nyúgodalma — a' Courier de Smyrna és az ánglus Courier egygyező értelmek szerént.